

Talotekniikan perustutkinto

**Ammatti-
osaamisen näyttö
LV-asennustyöt
opinto-
kokonaisuudesta**

Kuva: Matti Pajula, VAO

Taustaa

- Talotekniikan LVI-asentaja 3 vuoden opiskelija
- Työssäoppimisjaksolla Tekmannilla vastaavissa töissä
- Opiskelijalle kerrottu ennen työssäoppimisjakson alkua mistä kyse ja mikä on ammattiosaamisen näyttö
- Työmaa oli noin 5000 neliömetrin suuruinen toimistorakennus.

Ammattiosaamisen näytön suunnittelu

- **Miten opiskelija / työpaikkaohjaaja / opettaja osallistuivat ammattiosaamisen näytön suunnitteluun?**
  - Opiskelija yhdessä työpaikkaohjaajan ja opettajan kanssa suunnittelivat näytön ajankohdan ja tuotteen mikä otetaan ”työksi”.
- **Ammattiosaamisen näytön suorittamiseen varattiin n. viikko**
- **Tehtävänä oli suorittaa työmaolosuhteissa lämpöjohtopiirustusten mukaiset asennustyöt sisältäen pattereiden ja lämpöjohtolinjojen asennusta.**

Ammattiosaamisen näyttö prosessina

- Ammattiosaamisen näytössä näytettiin keskeistö osaamista seuraavasta opintokokonaisuudesta:

- *LV asennustyöt (26 ov)*

- Piirustusten lukeminen
- Asennustöiden suorittaminen
  - Työkalujen käyttö
  - Asennusmateriaalien tunteminen
  - Kannakkeiden asennus
  - Työturvallisuuden huomiointi.

Ammattiosaamisen näytön havainnot

- **Kaikille osa-alueille yhteinen osaaminen**
  - työturvallisuuden noudattaminen
  - oman työn tarkastaminen
  - dokumentointi
  - työn laatu ja taloudellisuus

Kuva: Matti Pajula, VAO

Arvioinnin perustaksi

Kuva: Matti Pajula, VAO

Arviointi

- Työpaikkaohjaaja oli työkokemusta noin 40 vuotta
- Työpaikkaohjaaja oli suorittanut aikaisemmin putkiasentajan ammattitutkinnon, joten hänellä oli melko selkeä kuva perustutkinnon vaativuustasosta.
- Opiskelija joutui työssä suorittamaan piirustusten mukaisen osan lämpöjohtoverkoston. Työ on melko vaativa ja itsenäinen
- Työpaikkaohjaajalta oli saatavissa apua ja neuvoja , jos tuli ongelmia eteen.

Arviointikeskustelu

Milloin?

Missä?

Ketkä?

Kuva: Matti Pajula, VAO

Arviointikeskustelu

- Ammattiosaamisen näyttö onnistui hyvin kaikilta osin, työ oli riittävän vaativa ja kattava opintokokonaisuuden keskeisiä sisältöjä ajatellen.
- Näyttöympäristö oli työelämälähtöinen, mukana olevat henkilöt motivoituneita.
- Opiskelija suoritti itsearvioinnin.
- Arviointikeskustelu toteutettiin työn valmistuttua. Opettaja ohjasi arviointikeskustelua ja toimi ns. vetäjänä ja kirjaajana arviointikeskustelussa.
- Arvosanasta päätti työpaikkaohjaaja opiskelijan itsearviointi huomioiden.

Arviointikeskustelu

- Arvosana muodostui neljän ensimmäisen arviointikohteen pohjalta. Yhteisiä painotuksia ei arvioitu tässä ammattiosaamisen näytössä.
- Ammattiosaamisen näytön arvosanalla ratkaiseva merkitys opintokokonaisuuden arvosanaa määrättäessä toimielimen päätöksen mukaisesti. Lisänä muu arviointi: jaksoarvosanat, harjoitustyöt, kokeet ja työssäoppimisjakson arviointi

Huomioita

- Mitä hyötyä ammattiosaamisen näytöstä oli?
  - oppilaalle
    - Halu näyttää omaa osaamistaan
  - opettajalle
    - Lisää kokemusta näyttöjen järjestämiseen
  - työpaikalle
    - Tutustuu opiskelijoiden todelliseen osaamiseen.
- Tämän opintokokonaisuuden mittarina tämä ammattiosaamisen näyttö toimi hyvin.

Huomioita

- Ajan käytön ongelman lisäksi arvioinnissa käytetyt termit olivat työpaikkaohjaajalle vieraita.
- Opettajan työaikaresursointi työssäoppimisjaksolle elintärkeää.
- Työpaikkaohjaajalle tulee laatia selkeät ohjeet arvioinnin suorittamiseksi.
- Arviointikriteerit vaativat ”aukikirjoittamista” ymmärrettävyyden lisäämiseksi

Huomioita

- Opiskelijan itsearviointitaitojen kehittämiseen kiinnitettävä huomiota:
  - Nyt itsearviointi meni ”perinteisesti” periaatteella ’juu, ei, kyllä...’
  - Opiskelijalla ei vielä kokemusta itsearvioinnista arviointikohteittain ja kriteeriperusteisesti
- Opettajan aikaa meni seurantaan ja arviointikeskusteluun noin 8h
  - Opettaja kävi näytön alussa seuraamassa työn aloitusta sekä työn aikana yhden kerran. Opettaja oli paikalla lopuksi myös arviointikeskustelussa (3h+3h+2h)
  - Työpaikkaohjaaja teki samaan aikaan omaa asennustyötään, joten hänen aikaa ammattiosaamisen näyttö satoi aika vähän poisluettuna arviointikeskusteluun käytetty aika.

Huomioita

- Opintokokonaisuuden keskeisen osaamisen näyttäminen onnistuu tämäntyyppisessä työpaikassa hyvin.
- Arviointikohteet arvioitavissa helposti, ainoastaan yhteiset painotukset ja kaikille aloille yhteinen ydinsaaminen tuottaa ongelmia, lähinnä näiden arviointikohteiden ymmärrettävyys.